

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Elementa Doctrinae De Circvlis Coelestibvs, Et Primo
Motv**

Peucer, Kaspar

Vitebergae, 1576

VD16 P 1990

De Zodiaco, Et Ecliptica, Sev Via Solis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56559)

declinatio partium Eclipticæ, quam λόγος ἢ
 ἔγκλισις Ptolemæus vocat, & stellarum declinatio-
 nes, & locorum latitudines numerantur. Vocantur
 enim declinationes stellarum, distantie earundem ab
 æquatore versus alterutrum polorum mundi. Lati-
 tudines locorum vero, intervalla ab æquatore ad eor-
 undem vertices in meridiano verticibus insidente &
 imminente collecta.

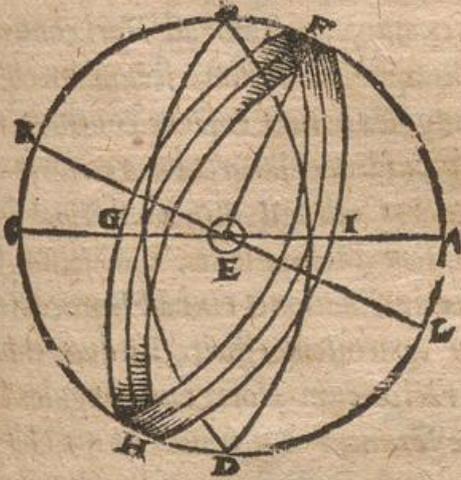
Sexto, in eodem circulo, ut subiecto, longitudo
 & totius terræ, & locorum particularium in diuersis
 terræ partibus collocatorum, consideratur &
 mensuratur. Nam secundum exactam triangulorum
 sphericorum doctrinam, longitudo locorum, & dif-
 ferentia longitudinum, semper est arcus æquinoctia-
 lis, nunquam Paralleli.

Septimo, plurimum confert Astrologica doctrina.
 Etenim ductu eius atq; indicio, peruestigantur
 initia duodecim domiciliorum cœli, cum themata ad
 prognostica Astrologica conformantur, que nen-
 tiquam sine æquatore indagari & comprehendere
 possent, propter partium zodiaci dissimilimum mo-
 tum.

DE ZODIACO, ET
 ECLIPTICA, SEU VIA
 SOLIS.

Ductum

D V C T V M situmq; Zodiaci obliquum, &
 latiori zone similem, Solis, Lunæq; & Pla-
 netarum vagi varij; ambitus denotarunt. Etenim
 in motu circumducti, non interualla inter se, &
 in motui congruentia, & ab equatore æquabili-
 ter distidentia, conseruant, Sed tum in ortum contra-
 riuo motu tendunt, tum euagantur ad Septentrionem
 & Meridiem, varietate mira, & singulis peculiari
 propria.

Est autem zodiacus, quem signiferum latini vo-
 cant, Circulus maior, obliquus, latitudinem habens,
 immobilis ad sphaeræ motum, cui inhaeret, ubiq; idem,
 quo Planetae perpetuo feruntur ac decurrunt
 motu.

Aristoteles & Ptolemaeus λέξον κύκλον, lati-
 ni obli-

ni obliquum ab obliquo situ nominant. *Æquator* enim sphaeram mundi, spatio inter utrumque polum exequisite medio, cingit. At *Zodiacus* oblique, tum sphaerae mundi, tum æquatori obductus, quibusdam partibus polis eius propior est, quibusdam longius distat. Cumque ab *Æquatore* dissectus in duo aequalia hemicyclia, unum eorum in Septentrionem, alterum in Meridiem extendat: (quorum illud hemicyclium boreum vel Septentrionale, hoc austrinum vel Meridionale nuncupabimus) ideo continua cæli vertigine circumuectus, tum ad Horizontem quemcumque, rectum & obliquum, secundum obliquos inclinatur angulos, tum eosdem continuo mutat & variat. Quibusdam enim arcibus rectiores, quibusdam obliquiores effingit atque conformat diuersa illa ad Horizontem inclinatione, quæ situm sequitur. Et diuersitas inclinationis eius ad Horizontem, etiam in motu varietatem efficit. Tardius enim emergunt, qui rectos cum Horizonte angulos constituent: citius efferuntur & transeunt qui obliquos generant. In sphaera decliui, cum ipsa obliquitate sphaerae, angulorum etiam, quos Horizon & Zodiacus concludunt, augetur obliquitas.

Latitudo zodiaco tributa est, qua à reliquis circulis, qui simplici perimetro circumscribuntur differt, ut latiore spacio Planetas oberrantes ultra citraque

... complecteretur, ne limitibus definitis exci-
 dent. Ptolemæus inde $\pi\rho\iota\sigma\mu\alpha$ vocat. Solem qui-
 in vno perpetuo itinere progredi, neq; ab eo-
 quam nutare aut deflectere, immota, stata, &
 loca ortus atq; occasus in vtroq; cardine, hy-
 vno & æstiuo tempore, & declinationes Solis
 uales in partes oppositas ab æquatore ostendunt.
 teros vero, nec vestigijs Solis insistere, nec di-
 o tramite prouehi, sed ultra citraq; solis viam
 orbitando $\epsilon\lambda\iota\kappa\omicron\epsilon\delta\omega\varsigma$ ac flexuoso incessu zodi-
 am peruagari, & austrum petere, vel Septentrio-
 am adire; indeq; ad iter Solis cursum reflectere,
 oculis deprehendi ac iudicari potest.

Hanc ob causam Solis iter medio zodiaci loco
 locarunt artifices, & ab eo latitudinem zodiaci
 uendam æstimauerunt, quam veteres vtrinque
 gradibus determinarunt. Recentiores binis vtrius-
 que adiectis auxerunt, propter Martis & Veneris à
 suo itinere digressiones, quos paulò minus octo
 gradibus recedere obseruatum & notatum est, ut
 vniuersi zodiaci latitudo 16. gradibus concludatur,
 8. graduum spacio vtrinque à medio Solis circulo
 ad zodiaci polos exporrigatur.

Principium longitudinis Zodiaci, etsi in Circulo
 orbitu nec initium assignari nec finis potest,
 undique in se vergit, seq; concludit ac con-
 tinet;

timet, tamen artifices in puncto Aequinoctij verni
 constituerunt, ex prima & vetustissima doctrina
 sanctorum Patrum, quos à Solis accessu ad Aequi-
 noctij punctum, vel verius à Nouilunio, quod Aequi-
 quinoctio verno proximum fuit, annum inchoasse
 dubium non est. Exorsi sunt autem ab eo puncto
 Zodiacum, secuti motus effectionesq; Solis, annu-
 spacij autoris aut monstratoris, qui die noctibus ab
 æquata, ulterius ad nos progrediens terram gelu con-
 strictam, rigentemq; & horrentem glacie, ac sopita
 terræ vires calore viuifico soluit, aperit, refouet, &
 excitat, humoresq; conclusos laxat ac diffundit, &
 germina elicit atq; euocat.

Totum vero Zodiacum in 12. secuerunt signa
 duce & magistra Luna, quæ quotannis zodiaco tre-
 decies peragrato, Soli tardius procedenti duodecim
 & in 12. cæli locis coniungitur. Ea signa græci
 τώδ'ια, vel à figuris animantium, quas stellæ
 fixæ positu exprimunt ac referunt, vel à naturali ali-
 qua conuenientia denominarunt. Ptolemæus δὲ
 κατὰ μέρη, quasi duodecimas partes, latini signa
 & sidera nominant.

Signa rursus quælibet in triginta distribuuntur
 partes, diurna Solis, velut præeuntis, imitati itine-
 ra, quem triginta dierum spacio fere duodecim
 zodiaci partem emetiri, observationes ostendunt.

experimentia. Vnde & has ipsas tricesimas unius
 signi partes à Solis progressu & incessu, gradus
 unius recentiores, veteres partes, ut græci μερή,
 appellarunt. Decem vero cuiuslibet signi partes
 τεσσαράκοντα græci, latini facies vocant, harum tres
 quilibet signum continet.

Nomina & characteres signorum zodiaci sunt

Aries κρῑ ♂ ♈.

Taurus ταυρ̄ ♂ ♉.

Gemini δίδυμοι ♊.

Cancer κάρκιν̄ ♂ ♋.

Leo λέων̄ ♌.

Virgo πάρθεν̄ ♍.

Hæc quod hemicyclium zodiaci ab Æquatore in
 boream vergens, constituunt, & Septentrionalia
 vocantur.

Libra χήλᾱ chela ♎ & ζύγος Ciceroni iu-

Scorpius σκ̄ ὀρπῑ ♂ ♏. (gunt

Sagittarius τοξότης ♐.

Capricornus ἀγοκέρως ♑.

Aquarius ὑδροχό̄ ♂ ♒.

Pisces ἰχθυες ♓.

Hæc quod oppositum & in Meridiem prominens
 hemicyclium zodiaci tenent, Austrina & Me-
 ridionalia nominantur. Numerum eorundem, situm-
 que etiam hi versus docent :

I 2 Sunt

Sunt Aries Taurus Gemini Cancer Leo Virgo,
Libraꝝ Scorpius Arcitenens Caper Amphora pi-
sces.

Distinguuntur autem bifariam precipue, situ
& qualitatibus.

Situ, in cardinalia, firma & communia.

Cardinalia seu mobilia sunt, quæ quatuor
zodiaci punctis cardinalibus proxime succedunt, duo
ex his Æquinoctialibus contigua ἰσημερινά, ut ♈
& ♎, duo reliqua solstitialibus punctis proxima,
ἡλιοπικὰ, ut ♄ & ♀ cognominantur.

Firma seu fixa seu solida, ἰσχυρὰ cardinalibus
proxima sunt, ut ♄ ♁ ♀ & ♃

Communia, seu Media seu bicorporea, ἡμετέ-
ρα, reliqua quatuor, quæ ut situm inter cardina-
lia & solida medium, ita naturam utrisq; commu-
nem sortita sunt, ♀ ♃ ♄ & ♁.

Qualitatibus discernuntur in quatuor trigona,
quæ latini triangula & triquetra, vulgus Triangu-
laritates, & triplicitates appellat.

Primum Trigonum ♈ ♁ & ♄ complectitur,
quæ signorum quatuor inclusiue seu 120. partium
interuallo distant. Calida & sicca sunt ignea, cho-
lerica, masculina.

Secundum Trigonum ♄ ♃ & ♀ comprehendit
quæ eodem distita spacio frigida sunt & sicca, terrea
melancholica, foemina.

Tertium habet ♌ II & ♍ signa calida & hu-
mida, sanguinea, aërea, masculina.

Quartum ♎ III & ♏ continet, frigida & hu-
mida signa, aquea phlegmatica, fœminina.

DE ECLIPTICA SEV VIA SOLIS.

MEDIUM zodiacum secundum latitudinem
describit orbita Solis, quam inde ἡλιακὸν κύκλον
greci, viam Solis & planum Solis latini: Nonnulli
& Eclipticam, quod Luminaribus in ea coniunctis
Sol, oppositis Luna deficit, vocarunt. Ptolemæus δὲ
τὸν κύκλον διὰ μεσῶν τῶν ζωδίων nominat.

Est autem Ecliptica circulus maior, in medio
I 3 zodia